

**pARadOXiSM – DEN SISTA
LITTERÄRA, KONSTNÄRLIGA OCH
FILOSOFISKA AVANTGARDE I DET
ANDRA ÅRTUSENDET**

av Kristina Staude

[From the book: **NonPoems**, by Florentin Smarandache, Xiquan Publishing House, Phoenix, Chicago, 1991, 1992, 1993; the volume contains very experimental so called, such as:

- poems without verse;
- poems without poems;
- poem-drafts;
- drawn-poems;
- poems in Pirissanorech (language spoken in the South-West of the United States by a single person);
- super-poems;
- graphic poems;
- upset-poems.]

A) Definition:

PARADOXISM är en avantgarderörelse inom litteratur, konst, filosofi och vetenskap som är baserad på det omåttliga användandet av antiteser, antinomier, motsägelser, parabler, tillfälligheter och paradoxer i skapelser.

Rörelsen leds av författaren Florentin Smarandache som på 1980-talet grundade den som en antitotalitär protest.

B) Etymologi:

Paradoxism = paradox+ism, är teorin och läran om användningen av paradoxer, motsägelser osv. i skapelser.

C) Historik:

"Paradoxismen startade som en antitotalitär protest mot ett slutet samhälle, Rumänien på slutet av 1980-talet, där hela kulturen manipulerades av en liten grupp människor. Det var bara deras idéer och publikationer som räknades, vi fick inte publicera nästan någonting alls: Då sade jag: Låt oss göra litteratur... utan att göra litteratur! Låt oss skriva... utan att egentligen skriva någonting. Hur? Helt enkelt: objektlitteratur! Exempelvis är "Fågeln's flykt" en "naturdikt" som inte måste skrivas ner, då den på alla språk är mer påtaglig och förnimbar än några tecken nedskrivna på ett papper, som ju i själva verket är en "artificiell dikt": deformerad som ett resultatet av en översättning av någon som observerar det observerade, och genom översättningen skapas en förfalskning. "Tutande bilar på gatan" var en

”stadsdikt”, ”bönder som slår hö” en
”disseminationistisk dikt”, ”drömmen med öppna
ögon” en ”surrealisisk dikt”, ”tala på ett fänigt sätt” en
”dadaistisk dikt”, ”samtalet på kinesiska för en person
som inte talar språket” en ”lettristisk dikt”, ”olika
samtal bland resenärer på en järnvägsstation över
olika ämnen” en ”postmodern dikt” (inter-textualism).

Vill du ha en vertikal klassificering? ”Visuell
dikt”, ”klangfull dikt”, ”luktdikt”, ”smakdikt”,
”känselfikt”.

Ytterligare en klassificering, på diagonalen: ”dikt-
fenomen”, ”dikt- (själ) tillstånd”, ”dikt-sak”.

Inom målning liksom skulptur - allt existerade i
naturen, redan färdigt.

Därför gjorde vi en stum protest!

Senare baserade jag den på motsägelser. Varför?
På grund av att vi levde ett dubbelliv i det samhället:
ett officiellt liv som propagerades av det politiska
systemet, och ett verkligt liv. I massmedia förkunnades
det att ”livet här är underbart” men i verkligheten var
”livet bedrägligt”. Paradoxen blomstrade! Och sedan
hånade vi skapelsen, i omvänd mening, på ett
synkretiskt sätt. På så sätt föddes paradoxismen. De
folkloristiska skämten som var så populära under
Ceausescus ”epok”, som en intellektuell fläkt, var
utmärkta källor.

”Icke” och ”anti” i mina paradoxistiska manifest
hade en kreativ karaktär, inte alls nihilistisk (C. M.
Popa). Övergången från paradoxer till paradoxism
dokumenteras av Titu Popescu i hans klassiska bok
om rörelsen, ”Paradoxismens estetik” (1994). Medan I.
Soare, I. Rotaru, M. Barbu och Gh. Niculescu

studerade paradoxismen i mina litterära skapelser, påstod N. Manolescu om ett av mina manuskript om icke-dikter, att de inte alls passar.

Jag hade ingen föregångare som kunde påverka mig, utan jag inspirerades av den ”upp-och-nedvända” situationen i landet. Jag började inom politiken, det sociala, och gick tidigt över till litteratur, konst, filosofi och till och med vetenskap.

”Målet är att utöka konstsfären genom icke-konstnärliga element, men speciellt skapandet av kontra-tid, kontra-mening. Men även för att experimentera.”

Genom experiment skapar man nya litterära, konstnärliga, filosofiska eller vetenskapliga uttryck, nya procedurer, metoder eller till och med algoritmer av skapelsen. In ett av mina manifest gav jag ett förslag på meningen med förskingring, ändringar från symbolisk till egentlig mening, upp och nedvänd tolkning av lingvistiska uttryckssätt.

1993 gjorde jag en paradoxistisk rundresa till litterära sällskap och universitet i Brasilien.

Under de 30 åren som rörelsen har existerat har 30 böcker och över 200 referat (artiklar, recensioner) publicerats, plus 5 internationella antologier.” (Florentin Smarandache)

D) Paradoxismens kännetecken

Paradoxismens grundläggande sats:

Allt har en mening och en icke-mening i harmoni med varandra.

Paradoxismens kärna:

a) Meningen har en icke-meningen, och tvärt om:

b) Icke-meningen har en mening.

Paradoxismens motto:

”Allt är möjligt, även det omöjliga!”

Paradoxismens symbol:

(en spiral -- optisk illusion, eller ond cirkel)

Avgränsning från andra avantgardrörelser:

- Paradoxismen har en innebörd, medan dadaism, lettrism, och den absurda rörelsen inte har det

- Paradoxismen uppenbarar speciellt motsägelserna, antinomierna, antiteserna, anti-fraserna, antagonismen och icke-konformismen, med andra ord: paradoxerna i allting (i litteratur, konst, vetenskap), medan futurismen, kubismen surrealismen, abstraktismen och alla andra avantgardrörelser inte inriktar sig på dessa.

Paradoxismens rättesnören:

- Att använda vetenskapliga metoder (framför allt algoritmer) för att skapa (och även studera) motsägelsefull litterär och konstnärliga verk.

- Att skapa motsägelsefull litterär och konstnärliga verk i vetenskaplig dimension (med hjälp av vetenskapliga symboler, metaspråk, matriser, teorem, lemmor osv.)

E) Det tredje paradoxistiska manifestet

Påtvinga därför mig inte några litterära regler!
Eller, om du gör det, kommer jag med säkerhet att missbruka dem. Jag är ingen poet, därför skriver jag poesi.

Jag är en antipoet eller icke-poet.

Jag kom alltså till USA för att återskapa versens frihetsgudinna, befriad från klassiken och dess dogmer.

Jag tillät djärvhet:

- antilitteratur och dess litteratur
- flexibla former fasta, eller den dödes levande ansikte!

- stilen på icke-stilen
- dikter utan vers (därför att poesi inte innebär ord)

- stumma dikter med hög röst
- dikter utan dikter (därför att begreppet "dikt" inte överensstämmer med någon definition i lexikon eller uppslagsverk)

- dikter som existerar i sin frånvaro
- efterkrigs litteratur: sida efter sida bombade med smuts, banalitet, och icke-dikter

- paralingvistisk vers (endast!): grafik, lyriska porträtt, ritningar, skisser...

- dikter utan ord och meningar
- mycket oordentlig fri vers och trivial hermetisk vers

- begripligt obegripligt språk
- olösta och öppna problem inom matematik som mycket vackra dikter om anden - vi måste göra konsten mer vetenskaplig i denna teknikålder

- opersonliga texter personifierade
- elstöt;
- översättning från det omöjliga till det möjliga, eller transformation av det onormala till det normala
- för konst som är icke-konst

- skapa litteratur av allt, skapa litteratur av ingenting!

En poet är inte oviktig! Begreppet ”poesi” och dess härledning har blivit gammalmodiga i vårt århundrade och människor skrattar nonchalant åt dem. Jag skäms över att skapa lyriska texter, jag gömmer dem. Människor varken läser eller lyssnar på lyriska texter nuförtiden, men de kommer att läsa den här boken, för det inte finns något att läsa!

Emellertid är den paradoxistiska rörelsen varken nihilistisk eller isärgående.

Boken om icke-dikter är en protest mot saluförandet av konst.

Säljer ni författare era känslor? Skapar ni endast för pengarnas skull??

Endast böcker som handlar om kriminalitet, sex och skräck publiceras. Var finns den sanna konsten?

Jag ber er... .

I den här boken om icke-samlade dikter kan det hända att du hittar allt du inte behöver och inte tycker om: dikter som inte ska läsas, höras och skrivas överhuvudtaget!

Njut av dem. Det är endast efter att ha upplevt elände som du vet vad verklig njutning innebär.

De speglar allas oändliga själ. Konst i allmänhet drivs mot sin spets mot ickekonst, och därutöver...

Hellre en bok innehållande tomma sidor än en som inte säger något alls.

Man fortsätter att använda ett mycket abstrakt och symboliskt språk som samtidigt är mycket konkret: vers som inte begränsas av form eller innehåll. Den använder klichén mot sig själv.

ALLT ÄR MÖJLIGT, MED ANDRA ORD ÄVEN
DET OMÖJLIGA! Förvånas därför inte av denna
antibok! Om du inte förstår den, innebär det att du
förstår allt. Det är målet med manifestet. Därför att
konst inte är något för sinnet, utan för känslorna.

Därför att konst även är något för sinnet.

Försök att tolka det som inte går att tolka!
Fantasi kommer att frodas som en kaktus i öknen.

Men, PARADOXISMENS amerikanska manifest
är framför allt ett uppror från den amerikanska
emigranten som inte talar engelska, mot språket - en
antispråkbok skriven på mer än bruten engelska
(morgondagens amerikanska tal?)...

[Ur boken: *IckeDikter*, av Florentin
Smarandache, Xiquan Publishing House,
Phoenix, Chicago, 1991, 1992, 1993

Volymen innehåller mycket experimentellt, som
exempelvis:

- dikter utan vers
- dikter utan dikter
- diktutkast
- målade dikter
- dikter på pirissanorench (ett språk som talas
i sydvästra USA av en enda person)
- superdikter
- grafiska dikter
- förstörande dikter.]

Kostnadsfria e-böcker och en online-tidning om
"Paradoxism" kan laddas ner från

[http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/a/
/Paradoxism.htm](http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/a/Paradoxism.htm)